

Visie op **Pastoraat**

Aanleiding tot herijking van Pastoraat:

Binnen onze gemeente hebben we te maken met steeds meer moeite bij het opvullen van de vacatures van ouderlingen. Dit is ook het landelijk beeld. Deze moeite heeft te maken met een veelvoud aan factoren.

1.

We hebben te maken met terugloop van betrokken leden.

We hebben te maken met vergrijzing van het ledenbestand.

De tijden zijn veranderd: mensen hebben veel vollere agenda's door een veelvoud aan verplichtingen en wensen: werk (beide partners), soms met veel reistijd, hoge wensen aan de opvoeding van kinderen (tijd en aandacht), sociale contacten zowel in de familiesfeer als in de vriendenkring, vrijwilligerswerk, mantelzorg, ontspanning, sport, cultuur, etc.

De instelling van de mensen is veranderd: mensen zijn wel bereid om korte, overzichtelijke taken op zich te nemen, maar omvangrijke, langdurige taken passen veel minder in de volle agenda's.

Al met al betekent dat dat op den duur (1) minder mensen beschikbaar zijn en (2) de mensen die beschikbaar zijn, ook minder beschikbaar zijn voor een kerkenraadsfunctie als ouderling.

2.

De functie van ouderling is veelal een dubbelfunctie in de zin van dat een ouderling niet alleen een bezoekfunctie heeft, de ouderling heeft daarnaast ook een bestuursfunctie binnen de kerkenraad waarbij een appèl wordt gedaan om mee te doen in een veelvoud van kleine taken. Bijvoorbeeld meedraaien in een PKiN-overleg, een commissie voor een speciale viering, ouderling van dienst, etc.

De inhoudelijke taak van de ouderling is veranderd. Pastoraat was vroeger een relatief kort bezoek dat bestond uit een kort geloofsgesprek met daarbij bijvoorbeeld een Bijbellezing en gebed. Tegenwoordig is het veeleer een persoonlijk bezoek waarbij ook persoonlijke levens- en geloofsvragen aan de orde kunnen komen. Veel mensen vinden dat geen eenvoudige taak!

De dubbelfunctie schept ook het beeld van een grote taak en verantwoordelijkheid waar mensen niet makkelijk 'ja' op zeggen.

3.

Er is een automatisme in iedere organisatie om zichzelf in stand te houden. Binnen de kerkenraad proberen we zo lang mogelijk door te gaan op de oude voet en passen aan waar we niet verder kunnen. Praktisch betekent dat vaak dat er vacatures ontstaan die langere tijd niet kunnen worden opgevuld. Het werk wordt dan door de anderen opgepakt omdat het tijdelijk is, maar dat tijdelijke wordt steeds meer structureel. Dit vergroot de belasting van de ouderlingen.

Waar het onontkomelijk is worden hulpmaatregelen genomen om de 'gaten die vallen' op te vullen. Maar dit betekent vaak toch een verzwaring in de organisatiestructuur door meer overleg, meer geregeld, etc.

In hoeverre dit werkelijk anders is dan vroeger is niet zo belangrijk, het wordt veelal wel zo ervaren.

Om als kerkenraad te kunnen blijven functioneren is het nodig om zo veel mogelijk aan te sluiten bij de mogelijkheden van de mensen zelf. Dat betekent meegroeien in de krimp op organisatorisch en inhoudelijk niveau.

Herijking van pastoraat houdt in:

van een “bediende gemeente naar een “elkaar dienende gemeente”

Dat betekent praktisch:

Functies binnen de kerkenraad moeten overzichtelijk zijn en beperkt in omvang. We moeten aansluiten bij de praktijk waarbij bezoekmedewerkers worden ingeschakeld ter ondersteuning van het bezoekerwerk. Dit houdt in dat het pastoraat principieel organisatorisch in de gemeente wordt gelegd. **Zonder ouderling zou het pastoraat ook moeten kunnen bestaan!**

Het pastoraat wordt verzorgd door de gemeenteleden zelf. Gemeenteleden worden gevraagd om een klein aantal adressen onder hun hoede te nemen voor minimaal 2 jaar. Het aantal adressen kan variëren.

De taak van een ouderling wordt dan het organiseren en coördineren van het pastoraat, de ouderling zelf doet dus vanuit de functie geen pastorale bezoeken. De ouderling is natuurlijk wel vrij om zelf ook adressen te bezoeken.

- (1) De consequentie van deze nieuwe opzet is wel dat mensen niet automatisch meer worden bezocht. Mensen die pastorale bijstand wensen moeten zelf de verantwoordelijkheid nemen om dit aan te geven. Dat betekent ook dat **(vitale)** ouderen niet meer automatisch worden bezocht.
- (2) Natuurlijk blijft er een kleine groep mensen die structureel pastoraat behoeven, met name de mensen die fysiek gebonden zijn aan huis. Dit zijn de eerste mensen waar de gemeenteleden samen borg voor staan.
- (3) Er kunnen kleine (tijdelijke) taakgroepen komen van gemeenteleden die specifieke vormen van pastoraat organiseren in de zin van groothuisbezoek, ouders van pubers, drukke dertigers, etc. Deze specifieke vormen van pastoraat kunnen eenmalig zijn in de vorm van een bijeenkomst, een viering, een wandeling met geestelijke inhoud en maaltijd, etc. Ook hier is belangrijk dat niet de ouderlingen dit op zich nemen, maar juist gemeenteleden.
- (4) De taak van de ouderlingen wordt veel meer organiserend en coördinerend. Zij benaderen mensen om bezoekmedewerkers te worden. Zij koppelen de bezoekmedewerkers aan de adressen. Zij zorgen dat er regelmatig informeel en soms formeel contact is met de bezoekmedewerkers zodat men wel op de hoogte blijft van wat er speelt bij de mensen.

Wij hebben daarom een doelgroep indeling gemaakt. Waarbij 1 ouderling + gemeenteleden verantwoordelijk zijn voor een doelgroep. Dit houdt in dat wij afstappen van een wijkindeling, maar gemeente breed gaan werken!

De doelgroepen zijn:

Aandacht pastoraat / omzien naar elkaar

doelgroep: in principe alle leeftijdscategorieën zoals vastgelegd in taakomschrijving contactpersonen.

Taak: bloemetje brengen bij jubilea, geboortes, etc.

gevraagd: normale contactuele vaardigheden

verg.freq: 1x of 2x per jaar -> doel: onderling contact

input: afkomstig van kerkelijk bureau met uitdraaien van jubilea, verjaardagen (naar de ouderlingen)

Bijzonder pastoraat

doelgroep: alle gemeenteleden die bijzondere, pastorale aandacht nodig hebben als ziekte, rouw of andere noden.

taak: bezoek aan huis; tonen van medeleven, etc.

gevraagd: pastorale aandacht kunnen geven

verg.freq: 4 x per jaar -> doel: onderlinge toerusting in pastoraat

input: afkomstig van predikanten, ouderlingen en alle gemeenteleden.

Ouderen pastoraat

doelgroep: alle 80 jarigen en ouder

taak: aandacht schenken, meelevens

gevraagd: pastorale aandacht kunnen geven met oog op ouderen

freq.verg. 3 of 4 x per jaar. --> onderlinge toerusting in pastoraat

input: komt van predikanten, kerkelijk werker, ouderlingen en gemeenteleden

Jonge gezinnen

samenstelling: jeugdouders, (jeugddiakon), predikant (met jeugdtaak), gemeenteleden

doelgroep: alle gezinnen met jongeren t/m 18 jaar

taak: specifiek aandacht geven conform beleidsplan

gevraagd: mensen uit leeftijdscategorie: 25-45

input: gegevens van kerkelijk bureau

Nieuw ingekomenen worden verdeeld over de doelgroepen

doelgroep: nieuw ingekomen gemeenteleden.

Taak: afleggen van een welkombezoek en korte voorlichting

input: informatie komt vanaf het kerkelijk bureau naar de ouderlingen.

Het is onze bedoeling om deze visie via de weg van geleidelijkheid de komende twee jaar te laten ontstaan!

Aldus te Nijmegen vastgesteld in de vergadering van de kerkenraad van 22 januari 2019.

Preses dhr. B. Winters

Scriba mw. J. Meinen – Hoekman